

Bruksela, 4 czerwca 2026 r.
(OR. en)

10144/26

ECOFIN 752
UEM 230
SOC 340
EMPL 169
COMPET 699
ENV 642
EDUC 224
ENER 341
JAI 753
GENDER 80
JEUN 121
SAN 417
ECB
EIB

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 3 czerwca 2026 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2026) 227 final

Dotyczy: Zalecenie
ZALECENIE RADY
w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Szwecji

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2026) 227 final.

Zał.: COM(2026) 227 final

Bruksela, dnia 3.6.2026 r.
COM(2026) 227 final

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Szwecji

{SWD(2026) 227 final}

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Szwecji

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 3,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (UE) 2024/1263 określa cele ram zarządzania gospodarczego, jakimi są wspieranie zdrowych i stabilnych finansów publicznych oraz zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu i odporności poprzez reformy i inwestycje, a także zapobieganie nadmiernym deficytom budżetowym. Rozporządzenie stanowi, że Rada i Komisja prowadzą wielostronny nadzór w kontekście europejskiego semestru zgodnie z celami i wymogami określonymi w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Europejski semestr obejmuje, w szczególności, formułowanie zaleceń dla poszczególnych krajów i nadzór nad ich wdrażaniem.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 (Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

- (2) 16 lipca 2025 r. Komisja przyjęła swój wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Fundusz Spójności Gospodarczej, Społecznej i Terytorialnej, Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Rybołówstwa i Polityki Morskiej, Dobrobytu i Bezpieczeństwa na lata 2028–2034 oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) 2023/955 i rozporządzenie (UE, Euratom) 2024/2509 ⁽³⁾. Wniosek ten ma na celu zwiększenie skuteczności finansowania unijnego poprzez ograniczenie rozdrobnienia architektury finansowej, a także wspieranie państw członkowskich w koordynacji ich polityki gospodarczej zgodnie z art. 175 TFUE.
- (3) W dniu 25 listopada 2025 r., działając na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2026 r., w którym wskazała Szwecję jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których potrzebna będzie szczegółowa ocena sytuacji. Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro ⁽⁴⁾, zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie kapitału ludzkiego w Unii Europejskiej oraz wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu 2026, w którym przeanalizowano wdrażanie wytycznych dotyczących zatrudnienia i zasad Europejskiego filaru praw socjalnych. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro ⁽⁵⁾ w dniu 21 kwietnia 2026 r., a wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu i zalecenie w sprawie kapitału ludzkiego – 9 marca 2026 r.
- (4) 29 stycznia 2025 r. Komisja opublikowała „Kompas konkurencyjności” – strategiczne ramy mające na celu zwiększenie globalnej konkurencyjności Unii w ciągu najbliższych pięciu lat. Wskazano w nim trzy wymogi transformacyjne, tzn. innowacje, dekarbonizację i konkurencyjność, które – wraz z bezpieczeństwem – stanowią filary zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Europejski semestr jest skoordynowany z kompasem konkurencyjności, co zapewnia spójność polityk gospodarczych państw członkowskich ze strategicznymi celami Komisji oraz jednolite podejście do zarządzania gospodarczego, wspierając tym samym zrównoważony wzrost, innowacje i odporność w całej Unii.
- (5) W 2026 r. europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej nadal przebiega równolegle z ostatnim etapem wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) ⁽⁶⁾. Plany odbudowy i zwiększania odporności (RRP), wraz z finansowaniem w ramach polityki spójności, miały zasadnicze znaczenie dla realizacji priorytetów politycznych w ramach europejskiego semestru, ponieważ wymogiem w tych planach było skuteczne sprostanie wszystkim wyzwaniom (lub znacznej ich części) określonym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów wydanych w ostatnich cyklach, a w programach finansowanych w ramach europejskiej polityki spójności wymagano uwzględnienia

³ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Fundusz na rzecz Spójności Gospodarczej, Społecznej i Terytorialnej, Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Rybołówstwa i Gospodarki Morskiej, Dobrobytu i Bezpieczeństwa na lata 2028–2034 oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) 2023/955 i rozporządzenie (UE, Euratom) 2024/2509 – COM(2025) 565 final. Proponowane rozporządzenie jest obecnie przedmiotem negocjacji ze współprawodawcami.

⁴ Dz.U. C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁵ Zalecenie Rady z dnia 21 kwietnia 2026 r. w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (Dz.U. C, 2026/2434, 28 kwietnia 2026 r., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

zaleceń dla poszczególnych krajów. W związku ze zbliżającym się zakończeniem funkcjonowania RRF niezwykle ważne jest utrzymanie reform i inwestycji wspieranych i realizowanych w ramach RRF, w szczególności tych, które przyczyniają się do sprostania wyzwaniom wskazanym w zaleceniach dla poszczególnych krajów.

- (6) W dniu 3 czerwca 2026 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe na 2026 r. dotyczące Szwecji. Oceniała w nim postępy Szwecji we wdrażaniu stosownych zaleceń dla tego kraju oraz podsumowała realizację RRP przez Szwecję. Na podstawie tej analizy w sprawozdaniu krajowym wskazano najpilniejsze wyzwania, przed którymi stoi Szwecja. Oceniono w nim również postępy Szwecji we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych celów Unii dotyczących zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, a także postępy w realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- (7) Komisja przeprowadziła szczegółową ocenę sytuacji Szwecji na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. Główne ustalenia z oceny podatności Szwecji na zagrożenia makroekonomiczne, którą służby Komisji przeprowadziły do celów tego rozporządzenia, opublikowano w dniu 20 maja 2026 r. ⁽⁷⁾. W dniu 3 czerwca 2026 r. Komisja stwierdziła, że w Szwecji nie występują już zakłócenia równowagi makroekonomicznej. W szczególności nadal występują podatności na zagrożenia związane z rynkiem nieruchomości i wysokim poziomem zadłużenia prywatnego, choć ich skala w ostatnim czasie się zmniejszyła. Mimo że szwedzka gospodarka jest bardzo wrażliwa na zmiany stóp procentowych ze względu na dużą popularność kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu, okazała się odporna na wzrost stóp procentowych w latach 2022 i 2023, który doprowadził do spadku cen nieruchomości mieszkalnych. Od tego czasu ceny nieruchomości mieszkalnych pozostają stabilne i wydają się mniej zawyżone niż wcześniej. Duży sektor nieruchomości komercyjnych wykazywał oznaki poprawy zdolności refinansowania dzięki spadkowi stóp procentowych i lepszemu dostępowi do rynków kapitałowych. Zadłużenie gospodarstw domowych jako odsetek PKB, które spadało od czasu pandemii, ustabilizowało się w 2025 r. i należy się spodziewać, że pozostanie na stabilnym poziomie. W przyszłości niedobór mieszkań połączony ze złagodzeniem wymogów wobec kredytobiorców może prowadzić do wzrostu cen nieruchomości mieszkalnych i zadłużenia gospodarstw domowych. Sytuacja banków pozostaje stabilna, a odsetek kredytów zagrożonych jest niski. Niedawno podjęto pewne działania mające na celu zwiększenie elastyczności rynku najmu, a pod koniec 2025 r. wprowadzono korekty w ramach regulacyjnych dotyczących pozwoleń na budowę. W przyszłości skuteczne zwiększenie podaży mieszkań oraz ograniczenie zachęt podatkowych sprzyjających finansowaniu zakupu nieruchomości z kredytu, w połączeniu z rozsądnym stosowaniem środków makroostrożnościowych, pomogłoby jeszcze bardziej ograniczyć wzrost cen nieruchomości mieszkalnych i zmniejszyć zadłużenie gospodarstw domowych. Ramy monitorowania postępów w reformach mieszkaniowych zapewni europejski semestr.
- (8) W dniu 21 stycznia 2025 r. Rada, na podstawie oceny i zalecenia Komisji, przyjęła zalecenie w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-

⁷ SWD(2026) 143 final.

strukturalnego Szwecji⁽⁸⁾. Plan obejmuje lata 2025–2028 oraz określa ograniczenie budżetowe w postaci maksymalnej stopy wzrostu wydatków netto na okres czterech lat. Rada zaleciła następujące maksymalne stopy wzrostu wydatków netto: 4,0 % w 2025 r., 4,4 % w 2026 r., 4,4 % w 2027 r. oraz 4,6 % w 2028 r., co odpowiada maksymalnym skumulowanym stopom wzrostu obliczonym przez odniesienie do roku bazowego 2023, wynoszącym: 10,7 % w 2025 r., 15,5 % w 2026 r., 20,6 % w 2027 r. oraz 26,1 % w 2028 r.

- (9) Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie i jej reperkusje stanowią dla Unii Europejskiej wyzwanie egzystencjalne. Komisja zwróciła się do państw członkowskich, aby wystąpiły o uruchomienie w skoordynowany sposób krajowej klauzuli wyjścia przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu w celu wsparcia działań UE na rzecz szybkiego i znacznego zwiększenia wydatków na obronę⁽⁹⁾, a Rada Europejska pozytywnie odniosła się do tej propozycji w dniu 6 marca 2025 r. Państwa członkowskie nadal mogą, w dowolnym momencie do 2028 r., wystąpić z wnioskiem o uruchomienie krajowej klauzuli wyjścia, jeżeli spełniają kryteria określone w art. 26 rozporządzenia (UE) 2024/1263.
- (10) W dniu 30 kwietnia 2026 r. Szwecja przedłożyła swoje roczne sprawozdanie z postępów za 2026 r.⁽¹⁰⁾ zawierające informacje na temat przestrzegania zalecanych maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto oraz stanu realizacji reform i inwestycji ukierunkowanych na główne wyzwania zidentyfikowane w zaleceniach krajowych w ramach europejskiego semestru. Roczne sprawozdanie z postępów odzwierciedla również półroczną sprawozdawczość Szwecji z postępów w realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241.
- (11) Wzrost realnego PKB w 2025 r. wyniósł 1,5 %, a inflacja HICP – 2,6 %. Według prognozy Komisji z wiosny 2026 r. realny PKB wzrośnie o 1,8 % w 2026 r. i o 2,2 % w 2027 r., a inflacja HICP wyniesie 1,5 % w 2026 r. i 1,8 % w 2027 r.
- (12) Według danych Eurostatu⁽¹¹⁾ deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Szwecji zmniejszył się z 1,5 % PKB w 2024 r. do 1,3 % PKB w 2025 r. Przy uwzględnieniu środków z zakresu polityki znanych do daty granicznej prognozy deficyt przewidziany w prognozie Komisji z wiosny 2026 r. ma wynieść 2,8 % PKB w 2026 r. i 2,5 % w 2027 r. Wzrost w 2026 r. wynika głównie ze stosunkowo dużych dyskrejonalnych wydatków budżetowych, zwłaszcza w obszarze obronności.
- (13) Według szacunków Komisji kurs polityki fiskalnej⁽¹²⁾, który uwzględnia zarówno wydatki finansowane ze środków krajowych, jak i z budżetu UE, był w 2025 r.

⁸ Zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2025 r. w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Szwecji (Dz.U. C, C/2025/644, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj>).

⁹ Komunikat Komisji, „Uwzględnianie wyższych wydatków na obronność zgodnie z paktem stabilności i wzrostu”, Bruksela, 19 marca 2025 r., C(2025) 2000 final.

¹⁰ Roczne sprawozdania z postępów za 2026 r. są dostępne na stronie: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

¹¹ Eurostat-Euro Indicators [Wskaźniki dotyczące euro, Eurostat], 22 kwietnia 2026 r.

¹² Kurs polityki fiskalnej jest zdefiniowany jako miara rocznej zmiany sytuacji budżetowej sektora instytucji rządowych i samorządowych. Służy on do oceny impulsu dla gospodarki wynikającego z polityk fiskalnych, zarówno tych finansowanych ze środków krajowych, jak i z budżetu UE. Miernikiem kursu polityki fiskalnej jest różnica między (i) potencjalnym wzrostem w perspektywie średnioterminowej a (ii) zmianą poziomu wydatków pierwotnych po skorygowaniu o działania dyskrejonalne po stronie dochodów oraz z uwzględnieniem wydatków finansowanych z bezzwrotnego

restrykcyjny, na poziomie 0,3 % PKB. Prognozuje się, że w 2026 r. będzie on ekspansywny na poziomie 1,9 % PKB, a w 2027 r. – restrykcyjny, na poziomie 0,6 % PKB.

- (14) Według danych Eurostatu⁽¹³⁾ dług sektora instytucji rządowych i samorządowych Szwecji wzrósł z 34,2 % PKB na koniec 2024 r. do 35,1 % PKB na koniec 2025 r. Przy uwzględnieniu środków z zakresu polityki znanych w dacie granicznej prognozy relacja długu do PKB przewidziana w prognozie Komisji z wiosny 2026 r. ma wzrosnąć do 36,6 % do końca 2026 r., a następnie do 37,7 % do końca 2027 r. Wzrost wskaźnika zadłużenia w 2026 r. stanowi przede wszystkim odzwierciedlenie wzrostu deficytu.
- (15) Według danych Eurostatu⁽¹⁴⁾ całkowite wydatki obronne sektora instytucji rządowych i samorządowych w Szwecji wyniosły w 2025 r. 2,9 % PKB. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2026 r. przewiduje się, że w 2026 r. ich poziom wyniesie 3,8 % PKB.
- (16) Unia nadal stoi w obliczu ryzyka zakłóceń w dostawach energii i dużej zmienności cen, spotęgowanego napięciami geopolitycznymi, które wpływają na światowe rynki ropy naftowej i gazu. Doświadczenia z kryzysu energetycznego w latach 2022–2023 pokazały, że szeroko zakrojone i nieukierunkowane środki wiążą się z dużymi kosztami budżetowymi i są nieefektywne pod względem społecznym i gospodarczym. Od wybuchu wojny na Bliskim Wschodzie w lutym 2026 r. Szwecja przyjęła środki polityki fiskalnej w celu złagodzenia wpływu wysokich cen energii na gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa. Obejmują one nieukierunkowane obniżki akcyzy na benzynę i olej napędowy, obowiązujące odpowiednio do dnia 30 września i do dnia 30 listopada 2026 r., oraz nieukierunkowane wsparcie pieniężne *ex post* dla gospodarstw domowych na pokrycie kosztów gazu i energii elektrycznej poniesionych w styczniu i lutym 2026 r. Według prognozy Komisji z wiosny 2026 r. koszty fiskalne tych środków wyniosą 0,2 % PKB w 2026 r.⁽¹⁵⁾ Według szacunków Komisji, gdyby środki te pozostały w mocy do końca 2026 r., ich koszty fiskalne wyniosłyby 0,4 % PKB w 2026 r.
- (17) Według obliczeń Komisji wydatki netto w Szwecji wzrosły o 2,2 % w 2025 r., a o 8,2 % w ujęciu łącznym w latach 2024 i 2025. Wzrost wydatków netto w 2025 r. jest poniżej poziomu zalecanej maksymalnej stopy wzrostu. Łącznie w latach 2024 i 2025 skumulowana stopa wzrostu wydatków netto jest również niższa niż zalecana maksymalna stopa wzrostu.
- (18) Na podstawie obliczeń Komisji przewiduje się, że wydatki netto w Szwecji wzrosną o 6,5 % w 2026 r., a o 15,3 % w ujęciu łącznym w latach 2024, 2025 i 2026. Prognozowany wzrost wydatków netto w 2026 r. przekracza zalecaną maksymalną stopę wzrostu, stanowiąc odchylenie o 1,0 % PKB w ujęciu rocznym. Łącznie w latach 2024, 2025 i 2026 przewidywana skumulowana stopa wzrostu wydatków netto jest niższa niż zalecana maksymalna stopa wzrostu. Systematyczne, konkretne i terminowe angażowanie władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych,

wsparcia (dotacji) w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy unijnych.

¹³ Eurostat-Euro Indicators [Wskaźniki dotyczące euro, Eurostat], 22 kwietnia 2026 r.

¹⁴ Eurostat, wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według klasyfikacji funkcji sektora instytucji rządowych i samorządowych (COFOG).

¹⁵ Odnosi się to do sytuacji znanej w dacie granicznej prognozy Komisji z wiosny 2026 r. (4 maja 2026 r.).

społeczeństwa obywatelskiego i innych odpowiednich zainteresowanych stron pozostaje nieodzowne do zapewnienia szerokiego poczucia odpowiedzialności za pomyślnie wdrażanie unijnych instrumentów finansowania, także w kontekście europejskiego semestru.

- (19) Wdrażanie programów polityki spójności, które obejmują wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) przebiega w Szwecji w tempie szybszym od średniego poziomu UE, zarówno pod względem wyboru projektów, jak i płatności. Ważne jest utrzymanie obecnej dynamiki, a jednocześnie zmaksymalizowanie wpływu inwestycji w terenie. Szwecja podejmuje już działania w ramach swoich programów polityki spójności, aby pobudzać konkurencyjność i wzrost. Niektóre obszary, np. takie jak zrównoważony rozwój obszarów miejskich i gospodarka o obiegu zamkniętym, mogą jednak wymagać dalszej uwagi pod względem wdrażania. Konieczne jest zapewnienie szybkiej i skutecznej realizacji nowych inwestycji wskazanych przez Szwecję w przeglądzie śródkresowym funduszy polityki spójności, w szczególności inwestycji związanych z pięcioma priorytetami określonymi w rozporządzeniu w sprawie przeglądu śródkresowego⁽¹⁶⁾.
- (20) Szwecja mierzy się z kilkoma wyzwaniem, które dotyczą rynku mieszkaniowego i wysokiego poziomu zadłużenia, redukcji emisji gazów cieplarnianych, wdrażania energii ze źródeł odnawialnych w kontekście ograniczeń zdolności sieci energetycznej i ograniczeń przesyłowych, systemu edukacji i pogarszających się wyników kształcenia uczniów oraz luk w umiejętnościach, które są najbardziej widoczne w przypadku osób ze środowisk defaworyzowanych pod względem społeczno-ekonomicznym i ze środowisk migracyjnych.
- (21) Kontrole czynszów w Szwecji są najsurowsze w OECD, a rynek jest podzielony na mieszkania z czynszem regulowanym niższym niż czynsz rynkowy i nowsze lokale z czynszem zgodnym z warunkami rynkowymi. Struktura ta generuje długie listy oczekujących na mieszkania z czynszem regulowanym, przy ograniczonych mechanizmach przydziału mieszkań osobom najbardziej potrzebującym, utrudnia budowę mieszkań i ogranicza mobilność pracowników. Dane dotyczące wydawania pozwoleń na budowę potwierdzają poważne pogorszenie koniunktury na rynku budowlanym i wskazują na niski poziom stabilizacji. Aby zapobiec pogłębianiu się luki w podaży mieszkań, konieczne byłoby znaczne zwiększenie aktywności budowlanej, zwłaszcza na obszarach miejskich, a także podjęcie wysiłków na rzecz skrócenia średniego czasu realizacji w odniesieniu do zagospodarowania przestrzennego i wydawania pozwoleń, które to procesy opierają się na niedawnych wysiłkach w tej dziedzinie i je wydłużają. Poziom zadłużenia sektora prywatnego należy do najwyższych w UE. Korzystne opodatkowanie kredytów hipotecznych, w szczególności możliwość znacznego odliczenia od podatku odsetek od kredytu hipotecznego, nadal stanowi istotną zachętę do zaciągania pożyczek przez gospodarstwa domowe. Skuteczne reformy mogłyby ograniczyć zachęty do akumulacji długu i poprawić przystępność cenową.

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1914 z dnia 18 września 2025 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1058 i (UE) 2021/1056 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródkresowego.

- (22) Przy obecnej polityce Szwecja nie jest na dobrej drodze do osiągnięcia celów UE na 2030 r. dotyczących ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. W 2024 r. w Szwecji nastąpił wzrost emisji gazów cieplarnianych, głównie z transportu drogowego i maszyn mobilnych nieprzeznaczonych do ruchu drogowego. W szczególności o niedostatecznej realizacji celów klimatycznych świadczą niedawne zmiany polityki, w tym dotyczące obniżenia obowiązku stosowania domieszek biopaliw oraz wprowadzenia niższych podatków od paliw ciekłych, które doprowadziły do zwiększenia emisji gazów cieplarnianych. Ponadto poziom pochłaniania dwutlenku węgla w Szwecji nadal jest niższy od wartości docelowej UE na 2030 r. ustanowionej w odniesieniu do użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. Aby osiągnąć te wartości docelowe, konieczne byłyby dalsze działania w ramach polityki, w tym opodatkowanie paliw oraz wprowadzenie zachęt do zrównoważonej gospodarki leśnej.
- (23) Szwecja w dalszym ciągu jest państwem członkowskim o najwyższym udziale energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii końcowej. Ograniczenia zdolności sieci energetycznej i ograniczenia przesyłowe utrudniają jednak dalsze wdrażanie energii ze źródeł odnawialnych. Wyeliminowanie tych ograniczeń ma kluczowe znaczenie, ponieważ do 2045 r. końcowe zużycie energii elektrycznej w Szwecji ma znacząco wzrosnąć ze względu na zwiększone potrzeby przemysłu i transportu w zakresie elektryfikacji. Poprawa dostępu do niewykorzystanego potencjału Szwecji w zakresie energii ze źródeł odnawialnych może zaspokoić potrzeby w zakresie trwającej elektryfikacji przemysłu na południu kraju oraz przyczynić się do innowacyjnego i ekologicznego rozwoju przemysłu, a także dekarbonizacji na północy.
- (24) Obecne procedury wydawania pozwoleń utrudniają realizację nowych wielkoskalowych projektów w zakresie czystego przemysłu oraz zwiększenie zdolności produkcyjnych Szwecji w zakresie energii ze źródeł odnawialnych. Przeciągające się i złożone procedury powodują m.in. niepewność inwestycyjną i utrudniają wdrażanie projektów dotyczących morskiej i lądowej energii wiatrowej. Szwecja odniosłaby korzyści z rozszerzenia i wykorzystania niedawno przyjętych ukierunkowanych systemów kompensacji terytorialnej oraz z dalszego zmniejszania barier wynikających z nieefektywnych procedur wydawania pozwoleń oraz prawa weta, jakie przysługuje gminom.
- (25) Biorąc pod uwagę kluczową rolę kapitału ludzkiego w zwiększaniu konkurencyjności i strategicznej autonomii Unii, w 2026 r. Rada zaleciła państwom członkowskim podjęcie pilnych działań w celu sprostania wyzwaniom strukturalnym związanym z kapitałem ludzkim w dziedzinie umiejętności i edukacji, które szkodzą konkurencyjności. Zalecenia krajowe na 2026 r. skierowane do Szwecji mogą przyczynić się do wdrożenia zalecenia Rady w sprawie kapitału ludzkiego w Unii.
- (26) Podczas gdy szwedzcy uczniowie osiągają wyniki powyżej średniej unijnej w zakresie umiejętności podstawowych i cyfrowych, wyniki kształcenia w zakresie umiejętności podstawowych pogorszyły się od 2018 r. System szkolny nie zapewnia równości, co przejawia się w tym, że odsetek słabych wyników w nauce w zakresie umiejętności podstawowych są szczególnie wysoki w przypadku uczniów wywodzących się ze środowisk migracyjnych lub defaworyzowanych pod względem społeczno-ekonomicznym, w przypadku których istnieje również większe prawdopodobieństwo koncentracji w niektórych szkołach. Uczniowie ze środowisk defaworyzowanych są również niedostatecznie reprezentowani w szkołach prywatnych, które przeciętnie są łagodniejsze w wystawianiu ocen i których uczniowie mają w związku z tym większe szanse na podjęcie dalszej nauki. Znaczna część uczniów kończy kształcenie

obowiązkowe, mając zbyt niskie lub niepełne oceny, które uniemożliwiają im przyjęcie do szkoły średniej II stopnia, a następnie podjęcie kształcenia ustawicznego i wyższego. Utrzymujący się niedobór wykwalifikowanych nauczycieli, zwłaszcza w szkołach i placówkach wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, do których uczęszcza wielu uczniów ze środowisk defaworyzowanych, zagraża jakości i równości systemu kształcenia i jeszcze bardziej pogłębia problem coraz gorszych wyników w nauce. Szwecja odniosłaby korzyści z wykorzystania niedawnych propozycji reform, których celem jest wyeliminowanie podstawowych przyczyn niekorzystnych tendencji w zakresie równości i wyników.

- (27) Pomimo podejmowanych wysiłków niedobory siły roboczej i kwalifikacji nadal utrzymują się w niektórych sektorach i zawodach, takich jak opieka zdrowotna, informatyka i edukacja, a dodatkowo pogłębia je niedopasowanie między kształceniem i szkoleniem a potrzebami rynku pracy. Ma to negatywny wpływ na konkurencyjność Szwecji i prowadzi do bezrobocia strukturalnego. Istnieje kilka regionów, takich jak północne obszary słabo zaludnione, w których występuje niedobór siły roboczej, podczas gdy w innych regionach występuje nadwyżka siły roboczej, co wskazuje na potrzebę poprawy mobilności pracowników oraz usprawnienia usług publicznych i infrastruktury publicznej, aby umożliwić pracownikom przenoszenie się do regionów, w których dostępne możliwości zatrudnienia lepiej odpowiadają ich umiejętnościom. Pomimo rosnącego uczestnictwa w kształceniu i szkoleniu zawodowym (VET) Szwecja nadal mierzy się z wyzwaniem związanym z dostosowaniem się do potrzeb rynku pracy, a odsetek absolwentów pracujących na stanowiskach odpowiadających ich wykształceniu i szkoleniu spada. Wpływ środków wprowadzonych w celu zapewnienia szybszej integracji na rynku pracy osób ze słabszych grup społecznych, w szczególności osób ze środowisk defaworyzowanych i migracyjnych, był jak dotąd ograniczony, a Szwecja nadal ma najwyższą w UE stopę bezrobocia wśród osób urodzonych poza UE. Niższy poziom wykształcenia i ograniczone umiejętności osób ze słabszych grup społecznych jeszcze bardziej zmniejszają ich szanse na zatrudnienie.

NINIEJSZYM ZALECA Szwecji podjęcie w latach 2026 i 2027 działań mających na celu:

1. W związku z przewidywanym przez Komisję istotnym odchyleniem od zalecanego pułapu wydatków netto w 2026 r. – zapewnienie, aby wydatki netto były zgodne z maksymalnymi stopami wzrostu zaleconymi przez Radę w dniu 21 stycznia 2025 r. Zwiększenie gotowości obronnej, a jednocześnie zapewnienie efektywności wydatków i stopniowe dostosowywanie budżetu w celu utrzymania strukturalnie wyższych wydatków na obronę. Zapewnienie, aby wszelkie środki wprowadzane w celu złagodzenia skutków wzrostu cen energii miały charakter tymczasowy, były ukierunkowane na ochronę gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji lub zaspokojenie potrzeb przedsiębiorstw energochłonnych oraz utrzymywały zachęty do oszczędzania energii, a jednocześnie zapewnienie, aby koszty fiskalne tych środków były zgodne z zobowiązaniami wynikającymi z ram fiskalnych UE.
2. Zapewnienie ciągłości reform i inwestycji realizowanych w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Utrzymanie tempa realizacji projektów w ramach programów polityki spójności, w stosownych przypadkach w oparciu o realokację środków na priorytety strategiczne w śródkresowym przeglądzie i elastyczność przewidzianą w ramach polityki spójności.

3. Poprawę efektywności rynku nieruchomości mieszkaniowych, m.in. przez wprowadzenie reform rynku wynajmu. Pobudzenie inwestycji w budownictwo mieszkaniowe i eliminowanie barier strukturalnych w celu złagodzenia niedoborów, zwłaszcza na obszarach miejskich. Ograniczenie zachęt do akumulacji długu, w tym przez wyeliminowanie lub ograniczenie możliwości odliczania od podatku odsetek od kredytów hipotecznych.
4. Zapewnienie osiągnięcia celów w zakresie redukcji emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych przez ograniczenie w szczególności emisji z transportu drogowego. Rozbudowę i modernizację sieci przesyłu energii. Przyspieszenie i usprawnienie procedur wydawania pozwoleń na wdrażanie odnawialnych źródeł energii, w szczególności w odniesieniu do morskiej i lądowej energii wiatrowej, oraz unikanie uchylania zatwierdzonych pozwoleń.
5. Poprawę wyników w nauce, w szczególności uczniów wywodzących się ze środowisk defaworyzowanych pod względem społeczno-ekonomicznym i ze środowisk migracyjnych, rozwiązanie problemu niedoboru wykwalifikowanych nauczycieli oraz zapewnienie równego dostępu do systemu szkolnictwa. Rozwijanie umiejętności siły roboczej oraz rozwiązanie problemu niedoboru kwalifikacji i niedopasowania umiejętności przez ukierunkowane środki aktywnej polityki rynku pracy oraz przez wsparcie i zachęty mające na celu poprawę integracji na rynku pracy, w szczególności osób wywodzących się ze środowisk defaworyzowanych pod względem społeczno-ekonomicznym i ze środowisk migracyjnych.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*